

Socialdepartementet

SOS Alarm fyller en unik samhällsfunktion sedan mer än 45 år och larmar dygnet runt ut hjälpresurser vid olyckor och samhällskriser. SOS Alarm ägs till hälften av svenska staten och till hälften av Sveriges kommuner och landsting, SKL. På uppdrag av svenska staten ansvarar SOS Alarm för nödnumret 112 och informationsnumret 113 13 och har även en central roll i samhällets krisberedskap. SOS Alarm har också via avtal med kommuner och landsting ansvar för att prioritera, larma och dirigera kommunal räddningstjänst och ambulans. När det gäller krisberedskapsuppdragen så har SOS Alarm och länsstyrelserna och övriga statliga TiB-myndigheter en omfattande samverkan som även den regleras via avtal.

SOS Alarm har en viktig roll för att hålla ihop helheten för samhällets alarmeringstjänst. Genom nödnumret 112 kan den enskilde som behöver akut hjälp via ett samtal nå samhällets samlade hjälpresurser. Detta är en viktig och grundläggande princip som regering och riksdag vill slå vakt om.

SOS Alarms remissvar angående Hälso- och sjukvård i det civila försvaret SOU 2020:23

SOS Alarm ser positivt på utredningen och står bakom de generella slutsatserna, speciellt det nationella samordnings- och koordineringsförslaget av vårdresurser. Funktionen behöver vara robust, strukturerad och ha en mycket stabil redundans med god förankring hos varje vårdtransportleverantör. SOS Alarm har idag en bred nationell förmåga avseende ovan och ser det därav som mycket lämpligt att föreslå att det uppdraget hamnar hos SOS Alarm. Ur totalförsvarshänseende är funktionen viktig och det bör utredas mer hur en sådan modell skulle kunna se ut dock med hänsyn till totalförsvarssekretess.

SOS Alarm vill även belysa följande.

Avseende Kapitel 5.1.1 Försvarsmaktens sjukvård:

SOS Alarm som en del av den Svenska vårdkedjan kommer under liknande förhållande som förklaras i kapitel 5 att behöva ställa om (i kris och eller krig) likt den omställning som gjordes under CoVid-19. Dock står det att det kan ta upp mot en vecka för Försvarsmakten att etablera full funktionalitet och en eventuell motståndare kommer påverka hela samhället tills det sker. I det fallet behöver bland annat SOS Alarm med dagens mått hantera situationen gentemot de

regioner där det finns prioritering och eller dirigeringsavtal, samt att skapa förutsättningar för att hantera de regioner som hanterar vårdärenden i egen regi. Oavsett fortsatt utredning eller direktiv behöver dialog om detta starta innan ytterligare direktiv införlivas. SOS Alarm har under Arme-övning -19 och i förberedelser till TFÖ 2020 (ÖA3) tillsammans med Försvarsmakten och de berörda regionerna tagit fram ett koncept för prioritering och dirigeringsövningssyfte, såväl som skarpa händelser under övningstillfällena. Då SOS Alarm är en uppdragstagare åt regionerna behöver en gemensam planering ske mellan SOS Alarm, regioner och Försvarsmakt. SOS Alarm instämmer att det likt det rapporten pekar på, att det behöver klargöras roller, mandat och uppdrag. Rapporten pekar på ett överraskande angrepp och mycket tyder på att civila samhällen kommer behöva klara sig autonomt under perioder då intensiteten är som störst vilket bygger behov för förberedelser inom regionernas områden tillsammans med länsstyrelser, kommuner SOS Alarm, Polisen m.fl.

Avseende kapitel 5.2.2 Regionernas krigsorganisationer behöver omfatta hela vårdkedjan

Precis som det står i rapporten behöver planering för större påverkan genomföras och det i samverkan mellan flera olika myndigheter och underentreprenörer (SOS Alarm). Oavsett om SOS Alarm har vårdprioritering/dirigeringsuppdrag behöver planering för 112 genomföras mellan alla berörda parter. Exempelvis behöver SOS Alarms roll förtydligas för höjd beredskap och krig. Den senaste tillsynsrapporten från MSB gällande 112 avtalet pekar på att det finns behov av att SOS Alarm omfattas av Krisberedskapsförordningen.

Avseende kapitel 6.3 Samordning av sjuktransporter

Då det idag inte finns förutsättningar för en nationell samordningsfunktion, då det bedrivs dirigerings av prehospitäl resurser på flera ställen, så blir denna essentiell att lösa ut. Om det i händelse av krig ska finnas möjlighet att ha flera organisationer som hanterar de prehospitäl resurserna så måste metod och plan för hur detta ska hanteras tas fram.

Avseende kapitel 6.3.1 En larmmottagare, men flera ambulansdirigenter

De medicinska beslutsstöden kommer inte heller ge tillräckligt med stöd för larmmottagaren att fatta rätt beslut i händelse av krig. Patienter kommer inte kunna åka ambulans med mindre akuta åkommor och inte heller med vissa akuta åkommor. Det finns inte resurser för det. Därför behövs det byggas ett stöd med medicinskt innehåll i händelse av krig, där sortering och triagering är mycket hårdare utifrån beskrivna symtombilder.

Avseende kapitel 6.3.2

Detta kräver tydlighet i hur samverkan ska ske. Det finns flera parter idag som inte alltid har samma lägesbild vilket är en risk som måste omhändertas.

20-08-05

Avseende Kapitel 9 Utbildning och övning

SOS Alarm anser att utbildning och övning är vitalt för att kunna utvärdera och planera för en bättre beredskap. TFÖ 2020 är ett utmärkt exempel på hur berörda aktörer skulle kunna arbeta mer strukturerat och även på ett nationellt/regionalt plan mötas för att förstå hur aktörerna är beroende av varandra.

Med vänlig hälsning

SOS Alarm Sverige AB

Rickard Gustafson
Chefsjurist